

ABŞ qərəzli hesabatları ilə Azərbaycanla təzyiqliq göstərmək istəyir

Unudur ki, ölkəmizlə bu cür davranmaq mümkün deyil

Açıqladığı hesabatlar o qədər qeyri-ciddi xarakter daşıyır ki, artıq onu oxuyanlar yazılanlara inanmırlar. Söhbət ABŞ Dövlət Departamentinin yaydığı yalanlarla dolu hesabatlardan gedir. Bu günlərdə Dövlət Departamenti 2023-cü il üzrə insan haqlarına dair ənənəvi hesabatını açıqlayıb.

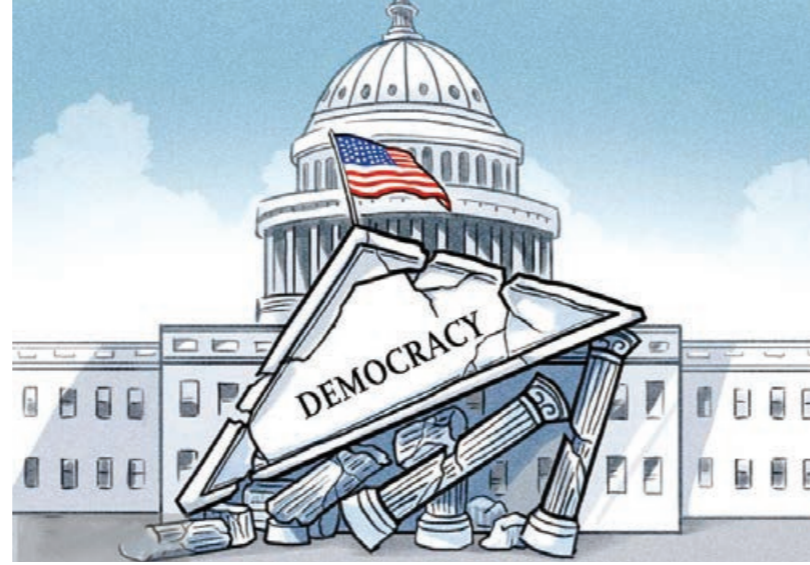
Həmişə olduğu kimi, hesabatın Azərbaycana aid hissəsində yenə də qərəzli, obyektiv olmayan məlumatlar yer alıb. Artıq hamıya gün kimi aydındır ki, ABŞ-nin bu cür həqiqətdən uzaq olan riyakar hesabatları real vəziyyəti əks etdirməkdən daha çox ölkələrə təzyiqliq aləti rolunu oynayır. Ümumiyyətlə, ABŞ-nin hər il "insan haqlarına" dair hesabatı dünyada qeyri-ciddi qəbul olunur. Ona görə ki, reallığı əks etdirmir, məlumatlar yalanlar üzərində qurulur. Onun hazırlanması zamanı ikinci, ya da üçüncü dərəcəli ABŞ diplomatlarının ölkələrdə sosial mediada yayılan neqativ məlumatları toplayıb dəqiqləşdirmədən, peşəkar təhlil aparılmadan, tələm-tələsik hesabatla daxil edilir. Buna görə də reallığı əks etdirmir.

Təəssüf ki, real faktlar bəzən bir sıra xarici dairələr tərəfindən təhrif olunur və ölkəmizə qarşı açıq ikili standartlar tətbiq edilir. Azərbaycanın daim yalnız milli mənafeyə

köklənmiş siyasət yürütməsindən narahat olan bu dairələr korporativ maraqlarının əsirinə çevrilirlər. ABŞ Dövlət Departamentinin 2023-cü il üzrə insan haqlarına dair hesabatı da bu istiqamətdə atılan növbəti addımlardan biridir.

Əgər ABŞ həqiqətdən də dünyada insan haqları sahəsinə "nəzarət" rolunu üzərinə götürürsə, tamamilə fərqli yanaşma sərgiləməlidir. Ən başlıcası sosial mediada yayılan, çox vaxt həqiqəti əks etdirməyən və təsdiqlənməyən şayiələrə deyil, təsdiqlənmiş real məlumatlara əsaslanmalıdır. Özünə yaxın bildiyi ölkələrdəki kriminogen, repressiv, qeyri-hüquqi addımları görməyən ABŞ insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunduğu, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırıldığı və daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımların atıldığı dövlətləri bu hesabatla hədəfə alır.

Digər tərəfdən, ABŞ əgər bütün dünyada insan hüquq və azadlıqlarına nəzarəti üzərinə götürürsə, bu işə özündən başlasa daha yaxşı olardı. Qoy Dövlət Departamenti ölkəsində insan haqları sahəsində vəziyyətə dair könlü və açıq şəkildə hesabatla çıxış etsin. Hazırlanacaq həmin hesabatda ABŞ-dəki rasizmi, islamofobiya, miqrantların hüquqlarının pozulması, həbsxanalarda dözülməz şəraitin olması və digər mənfi məsələlər əks olunsun. Olunacağı mı?

Təbii ki, yox. Amerikada hələ də fərqli irqi ayrı-seçkiliyin hökm sürdüyü hamıya yaxşı məlumdur. Fərqli irqə, rəngə mənsub olduğu üçün insanlara qarşı tolerant davranılmaması haqda minlərlə sübut və misallar var. Eyni mənşərə dini müstəvidə də hökm sürməkdədir - insanların dini inancına qarşı dözülməzlik nümayişi addımbaşı hiss olunur. ABŞ Dövlət Departamenti məgər bunları görmür mü? Görürsə niyə hesabatına daxil etmir? Öz ölkəsində haqları pozulan insanlara kömək etməyən Dövlət Departamentinin hesabatının səmimiyyətinə, doğruluğuna necə inanasan?

Söz yox ki, ABŞ böyük və güclü dövlətdir. Amma unudulmamalıdır ki, bu əmil hələ hər şey demək de-

yil. Qlobal gücə sahib olmaq Amerikaya belə bir səlahiyyət vermir. Təəssüf ki, dünyaya demokratiya dərsi keçməyə çalışan bir ölkədə kollobolosionist yanaşma hələ də aktuallığını saxlamaqdadır. Amerikada hər addımbaşı insanların haqları pozulur. Amma ABŞ "öz gözündəki tiri" görmür. Təbii ki, görür, sadəcə olaraq, özünü görməməzliyə və bilməməzliyə vurur. Dövlət Departamentinin bəyan etdiyi bu "hesabatların" qeyri-ciddi obrazı isə get-gedə rəsmi Vaşinqtonun özünün siyasi imicinə qarışıq rənglər qatır.

Həmişə olduğu kimi, ABŞ Dövlət Departamenti hazırladığı hesabat

vasitəsilə Azərbaycana təzyiqliq göstərmək istəyir. Təəssüf doğuran odur ki, Azərbaycana aid hesabatda digər əsassız iddialarla yanaşı, ölkəmizdə ermənilərin hüquqlarının guya pozulması kimi böhtanlara genbol yer ayrılıb. Lakin Ermənistanla aid hesabatda oradan azərbaycanlıların qovulması, onların mədəni irsinin dağıdılması və qayıdışına imkan verilməməsi kimi kütləvi insan haqları pozuntuları məsələlərinə toxunulmur. Bu vacib məsələnin üstündən sükurla keçilir. Sanki elə bu cür də olmalıdır.

Daim yalan, uydurma hesabatlar yayan ABŞ onu da bilməlidir ki,

Azərbaycanla bu cür rəftar etmək yolverilməzdir. Azərbaycanda olan vəziyyətlə bağlı belə qərəzli mövqə bəsləmək olmaz. Bu cür hesabatlar real təhlillərə, dövlətlərin, hökumətlərin müvafiq hesabatlarına əsaslanmalıdır. Amma buna baxmayaraq, ildən-ildən ABŞ-nin Dövlət Departamenti yanlış mövqə tutaraq ölkələrin daxili işlərinə qarışmaqla məşğuldur. Azərbaycanın sabit və davamlı inkişafı, dövlət maraqlarına söykənən daxili və xarici siyasət kursu yürütməsi, eləcə də demokratik prinsiplərə sadıqlıq nümayiş etdirməsi ölkəmizi yerləşdiyi Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti olduğunu göstərir. Bölgədə yeni siyasi reallıqlar formalaşdırmaqla yanaşı, davamlı olaraq həyata keçirilən islahatlar, qanunların yeni, müasir standartlar əsasında hazırlanması, o cümlədən insan hüquqlarının, söz azadlığının qorunması yönündə atılan addımlar, azad, şəffaf və demokratik seçkilərin keçirilməsi Azərbaycanın əsas təməl prinsiplərinə çevrilib. Cənubi Qafqazda söz sahibi olan Azərbaycan insan haqlarının qorunmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır. Bu istiqamətdə yeni qanun və qərarlar qəbul olunur. Bu qanun və qərarlar insan haqlarının qorunmasına, müdafiə olunmasına hərtərəfli zəmin yaradır.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

